

A LEXIKAI PRAGMATIKA MAGYARORSZÁGON (2000–2020)

Pragmatika kerekasztal

Szeged, 2020. október 2.

A Magyar Nyelvtudományi Társaság Pragmatika Tagozata
Pragmatika Centrum Országos Kutatóközpont
SZTE BTK Általános Nyelvészeti Tanszék

Bibok Károly (Szegedi Tudományegyetem):

A szójelentés és az enciklopédikus tudás viszonya a lexikai pragmatika nézőpontjából

Az utóbbi két évtizedben a szójelentés vizsgálatában a lexikai szemantika és a pragmatika intenzív interakciója figyelhető meg. Jóllehet a kutatók különböző kritériumokat alkalmaznak arra vonatkozóan, hogy a szavak bizonyos jelentéseit lexikailag vagy pragmatikailag kezeljük-e, kétség kívül új – lexikai pragmatikai – nézőpontra van szükségünk, hogy a szavak kontextuálisan előálló jelentéseit megmagyarázhassuk. Általánosnak tekinthetjük azt, hogy az ún. fogalomszavak nem kódolnak teljes fogalmat, és hogy ennél fogva alulspecifikált nyelvi reprezentációval rendelkeznek (vö. Bibok 2017, Carston 2015). Csak a megnyilatkozásbeli szavak fejeznek ki teljes fogalmakat, amikor a kontextusok által előhívott világtudásunk alapján pragmatikai következtetéseket hajtunk végre. A felvázolt elméleti háttér keretei között az előadásban az enciklopédikus tudás fajtáinak egy új tipológiáját mutatom be. Nem csak a lexikai-szemantikai reprezentáció által kódolt és nem kódolt információkat különböztethetjük meg. Több altípust azonosíthatunk aszerint, hogy (a) a lexikonban kódolt enciklopédikus információk hogyan kapcsolódnak a reprezentáció más összetevőjéhez, valamint (b) a nem kódolt enciklopédikus információk honnan származnak és hol tárolódnak.